

Lahten kaupunki/Rakennusvalvonta

Viite: Lausuntopyyntö 14.10.2024

Asia: Purkamislupa 398-2024-618, Lehtokatu 2, Lahti

Lahten kaupunki on hakenut purkamislupaa päiväkodille osoitteessa Lehtokatu 2. Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu asiasta pyydettyä lausuntoaan seuraavaa.

Liipolan päiväkotikiinteistö osoitteessa Lehtokatu 2 sijaitsee Liipolan maakunnallisesti merkittävällä rakennetun kulttuuriympäristön alueella (MARY 2024). Vuonna 1973 valmistunutta rakennusta on uudistettu 1980- ja 1990-luvuilla. Rakennuksen suunnitteli kaupunginarkkitehti Valter Karisalo.

Liipolan kaupunginosa on onnistuneimpia esimerkkejä 1970-luvun suomalaisesta lähiörakentamisesta. Lamellikerrostalot asettuvat väljästi metsäisen kukkulamaaston rinteille. Alue rajautuu Launeen puolella Ajokatuun, jonka varrella Eteläisen ja Pohjoisen Liipolankadun väliin jäävä laaja korttelialue kukkulan juurella on metsälähiön tasaista ja avointa etumaastoa, puistomaista ja matalasti rakennettua. Tähän kontekstiin sovitettu erityispäiväkodin rakennus edustaa oman aikakautensa laadukasta arkkitehtuuria, joskaan ei lukeudu 1970-luvun merkkiteosten joukkoon. Julkisivumateriaaliksi valittu lasitettu tiili on elegantti ja poikkeuksellinen ratkaisu.

Rakennusta on laajennettu ja muutettu muutamassa vaiheessa. Niin alkuperäiset kuin muutetut ja myöhemmätkin rakenteet ovat vaurioherkkiä kerrosrakenteita ja kuntoselvityksen (2023) mukaan kosteudesta ja materiaaleista johtuvaa korjattavaa on runsaasti.

Resurssien viisaan käytön välttämättömyyden vuoksi korjaaminen on purkamista suositeltavampi vaihtoehto. Mikäli rakennukselle laajamittaisesta korjaustarpeesta huolimatta kyetään löytämään käyttäjä, kannattaa muutostöissä ja mahdollisessa laajentamisessa ottaa lähtökohdaksi kaupunginarkkitehti Karisalon suunnitelman ominaispiirteet ja selkeälinjainen 1970-luvun arkkitehtuuri myöhemmät epäedulliset lisäykset karsien, kuten postmoderni torniaihe.

Lahten museot/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo toteaa, että Liipolan entisen päiväkotirakennuksen erityinen arvo on sen mittasuhteissa ja sovituksessa Liipolan aluekokonaisuuteen. Museo ei näin ollen vastusta nykyisen rakennuksen purkamista, mutta

huomauttaa, että Lehtokatu 2:n rakennuspaikalle ei sovellu esimerkiksi asuinkerrostalo tai market-tyyppinen liikekiinteistö, vaan uudisrakentamisen tulee olla yksikerroksista ja Liipolan ideaan ja ympäristöön sovittuvan pienipiirteistä.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
korjausrakentamisen asiantuntija	Tuula Pöyhä
rakennustutkija	Roosa Norrlin

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus